

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
15 september 2020

Eindtermijn
15 september 2020

Onderwerp

Vaststelling van maatgevende hoogwaterstanden voor het toetsen van regionale waterkeringen, overige waterschappen

Advies

1. Vast te stellen de brief aan het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard met de vaststelling van de maatgevende hoogwaterstanden voor het toetsen van de regionale waterkeringen.
2. Vast te stellen de brief aan het waterschap Amstel, Gooi en Vecht met de vaststelling van de maatgevende hoogwaterstanden voor het toetsen van de regionale waterkeringen.
3. Vast te stellen de Overzichtskaart waterschap Amstel, Gooi en Vecht met maatgevende waterstanden in Zuid-Holland.
4. Vast te stellen de Overzichtskaart Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard met maatgevende waterstanden.
5. Te bepalen dat de besluiten tot vaststelling van de Overzichtskaart Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard met maatgevende hoogwaterstanden en de vaststelling van de Overzichtskaart waterschap Amstel, Gooi en Vecht met maatgevende hoogwaterstanden in Zuid-Holland worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad.
6. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het GS-voorstel "vaststellen maatgevende hoogwaterstanden voor het toetsen van regionale waterkeringen, overige waterschappen".

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

1. GS-brief aan het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht met de vaststelling van de maatgevende hoogwaterstanden voor het toetsen van de regionale waterkeringen, inclusief bijlage kaart MHW, AGV 2020.
2. GS-brief aan het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard met de vaststelling van de maatgevende hoogwaterstanden voor het toetsen van de regionale waterkeringen.
3. Besluit tot vaststelling van de Overzichtskaart Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard met maatgevende hoogwaterstanden
4. Besluit tot vaststelling van de Overzichtskaart waterschap Amstel, Gooi en Vecht met maatgevende hoogwaterstanden in Zuid-Holland
5. Kaart MHW, HHSK 2020

1 Toelichting voor het College

Op basis van de omgevingsverordening Zuid-Holland stellen Gedeputeerde staten voorschriften vast voor de door het waterschapsbestuur te verrichten beoordeling van het waterkerend vermogen van de regionale waterkeringen en stellen ten behoeve van die beoordeling de maatgevende hoogwaterstanden vast. De waterschappen vervullen daarbij een adviserende rol.

Voor de bewoonbaarheid van laag Nederland zijn regionale waterkeringen van groot belang. Zij bieden bescherming tegen overstroming vanuit kleinere rivieren, boezems of meren. In een enkel geval (voorlandkeringen) wordt bescherming geboden tegen buitenwater. In West-Nederland ligt ongeveer 4500 kilometer aan regionale keringen waarvan circa 2360 km in Zuid-Holland.

Drie provincies en acht waterschappen¹ in West-Nederland werken samen aan de veiligheid van de regionale keringen. De provincies hebben voor de regionale keringen veiligheidsnormen vastgelegd in verordeningen. De waterschappen toetsen periodiek of de keringen aan de veiligheidsnormen voldoen.

6. *Noot; De waterschappen Schieland en de Krimpenerwaard en Amstel, Gooi en Vecht zijn enkele maanden vertraagd met het aanleveren van de benodigde gegevens t.o.v. de andere 5 waterschappen in Zuid-Holland (zie eerdere GS besluitvorming d.d. 9/6/20). De 2 vertraagde waterschappen hebben aangegeven dat dit geen gevolgen heeft voor een tijdige uitvoering van de toetsing in 2024).*

Achtergronden toetsing.

1. De eerste toetsronde van de regionale keringen in 2012

De waterschappen hebben in de periode 2008-2012 de keringen (grondlichamen) voor het eerst getoetst aan de provinciale veiligheidsnormen. In 2012 is over deze toetsing gerapporteerd. Hieruit bleek dat in West-Nederland 39% (1573 km) met voldoende, 34% (1438 km) met onvoldoende en 27% met nader onderzoek (1049 km) is beoordeeld. Eind 2019 was ruim 67 % (3025 km) van het totaal aantal km (4495 km) regionale keringen in West-Nederland op orde. Het totaal aantal kilometers regionale keringen dat aan de veiligheidsnorm voldoet is hiermee aanzienlijk toegenomen. Het is de bedoeling dat uiterlijk 2030 alle regionale keringen voldoen aan de veiligheidsnormen. De waterschappen stellen hierover elk jaar een voortgangsrapportage op voor GS (zie voorstel voor *GS besluit voortgangsrapportage regionale waterkeringen 2019, d.d. 29/9/20*).

2. De tweede toetsronde regionale keringen in 2024

In het Uitvoeringsbesluit Regionale Waterkeringen West-Nederland 2014 is door GS van de drie provincies vastgelegd dat de waterschappen de regionale waterkeringen voor 2024 opnieuw toetsen aan de in de provinciale verordening vastgelegde veiligheidsnormen. De toetsresultaten van deze tweede toetsronde worden uiterlijk 1 januari 2025 aangeboden aan

¹ Dit zijn de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht. En de waterschappen: Hollands-Noorderkwartier, Amstel, Gooi en Vecht, Rijnland, Delfland, Rivierenland, De Stichtse Rijnlanden, Schieland en de Krimpenerwaard en Hollandse Delta.

GS. Nieuw is dat bij deze tweede toetsronde naast de grondlichamen ook de niet waterkerende objecten (zoals bomen, kabels en leidingen en gebouwen alsmede de (waterkerende) kunstwerken (zoals gemalen, inlaten, coupures en sluisen) worden getoetst.

3. Vaststelling maatgevende hoogwaterstanden voor toetsronde regionale keringen 2024

Voor de toetsing 2024 van de grondlichamen (waterkeringen) zijn de actuele maatgevende hoogwaterstanden benodigd. Dit is de waterhoogte dit gekeerd moet kunnen worden bij de geldende veiligheidsnorm. De waterschappen zijn de beheerders van het watersysteem en hebben in deze een adviserende rol. De provincie kijkt bij het vaststellen vooral naar de keuze die het waterschap heeft gemaakt bij het berekenen van de maatgevende hoogwaterstanden. Er zijn verschillende methoden. Het is niet verplicht om één bepaalde methode te gebruiken omdat deze in de praktijk niet altijd goed passend is. Daarnaast wordt er gekeken of er gebruik wordt gemaakt van beheermaatregelen zoals een maalstop en/of extra pompcapaciteit alsmede hoe is omgegaan met het afgesproken KNMI-klimaatscenario.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0
Programma	: Ambitie 5. Versterken Natuur in Zuid-Holland. Beleidsdoel 5.3 Leven met Water.
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Ter toelichting: de provincie is in deze vanuit haar wettelijke taak alleen norm- en kaderstellend voor de waterveiligheid van de regionale keringen. De waterschappen zijn als beheerder van het watersysteem verantwoordelijk voor de uitvoering en bekostiging.

Juridisch kader

Art. 2.5 Waterwet:

Bij of krachtens provinciale verordening wordt ten aanzien van daarbij aan te wijzen andere dan primaire waterkeringen, voor daarbij aan te geven plaatsen vastgesteld welke relatie tussen waterstanden en overschrijdingskansen daarvan uitgangspunt is bij de bepaling van het waterkerend vermogen daarvan.

Publicatie Provinciaal blad

Het besluit wordt direct van kracht na publicatie in het Provinciaal Blad.

Omgevingsverordening Zuid-Holland:

Artikel 4.1, lid 4. Gedeputeerde staten stellen voorschriften vast voor de door het waterschapsbestuur te verrichten beoordeling van het waterkerend vermogen van de regionale waterkeringen en stellen ten behoeve van die beoordeling de maatgevende hoogwaterstanden vast.

Gevolgen vaststellen normen. Na vaststelling van de normen door de provincie kan het waterschap starten met het toetsen van de regionale waterkeringen. Dan kan ook worden bepaald of er aan de geldende IPO-veiligheidsklasse voldaan wordt en/of er mogelijk (versterkings)maatregelen door het waterschap moeten worden uitgevoerd. Dit om de

waterveiligheid in een bepaald gebied/omgeving te kunnen blijven waarborgen.

2 Voorafgaande besluitvorming

In het Uitvoeringsbesluit Regionale Waterkeringen West-Nederland 2014 is door GS van de drie provincies vastgelegd dat de waterschappen de regionale waterkeringen voor 2024 opnieuw toetsen aan de in de provinciale verordening vastgelegde veiligheidsnormen.

3 Proces

In 2018 is een Plan van Aanpak als een nadere uitwerking van het Uitvoeringsbesluit regionale waterkeringen West-Nederland 2014 aan de waterschapsbesturen aangeboden. Als input voor dit Plan van Aanpak zijn in het najaar van 2017 gestart met het organiseren van expertsessies. In deze expertsessies zijn gezamenlijk “vuistregels” voor het toetsproces 2024” (procesafspraken en uitgangspunten) geformuleerd.

De Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA)², is in verband met hun rol bij de ontwikkeling van het toets instrumentarium (leidraad toetsen op regionale waterkeringen 2015), betrokken bij deze expertsessies.

4 Participatie

Algemeen uitgangspunt is dat de waterschappen en de provincies aan hetzelfde gemeenschappelijke doel werken, namelijk veilige regionale keringen. De partijen werken daarbij samen, ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. Een doelmatige en efficiënte aanpak van de waterveiligheid, met aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit, staat hierbij voorop (haalbaar en betaalbaar).

De samenwerking is gebaseerd op (vak)deskundigheid, vertrouwen en open overleg waarbij rekening wordt gehouden met ieders rol en verantwoordelijkheid.

5 Communicatiestrategie

De provincie Zuid-Holland verstuurt na vaststelling de brieven aan de betrokken waterschappen in Zuid-Holland. De provincies Utrecht en Noord-Holland doen dat voor hun eigen provincie bij de interprovinciale waterschappen (in dit geval het waterschap AGV). In het Provinciaal Blad wordt het besluit per waterschap apart gepubliceerd.

² De Stowa is het kenniscentrum van regionale waterbeheerders in Nederland. De Stowa ontwikkelt, vergaart en verspreidt kennis die nodig is om de opgaven waar waterbeheerders voor staan goed uit te werken.